

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 110/09-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. P. C., P.; J. C., P.; Ing. A. C., P.; T. Z., Rakúsko, a M. L., Česká republika, zastúpených advokátom JUDr. P. H., K., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 47/95 a Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 115/06 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. P. C., J. C., Ing. A. C., T. Z. a M. L. odmieta ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. marca 2008 doručená sťažnosť Mgr. P. C., J. C., Ing. A. C., T. Z. a M. L. (ďalej len „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného

súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 47/95 a Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 115/06.

1. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že:

„Okresný súd v Prešove... rozhodoval v spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, spis. značka 9 C 47/95... sťažovatelia nesúhlasili s výrokom Rozsudku Okresného súdu Prešov 9 C 47/95 podali proti nemu odvolanie. O podanom odvolaní rozhodoval Krajský súd v Prešove rozsudkom, sp. značka 1 Co/115/2006. Krajský súd v Prešove potvrdil výrok rozsudku Okresného súdu... Postupom súdu bolo sťažovateľom odopreté právo na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 zákona č. 460/1992 Ústava Slovenskej republiky, pretože nedostatočne zistil skutkový stav a nevykonal v potrebnom rozsahu dokazovanie. Z toho titulu sa žalobcovia rozhodli podať sťažnosť pre porušenie jedného zo základných práv a to práva na súdnu a inú právnu ochranu. Právny zástupca sa nahliadnutím do spisu dozvedel o tom, že rozsudok Krajského súdu, spis. zn. 1 Co/115/2006 mal byť doručený splnomocnencovi sťažovateľov - Mgr. P. S. Skutočný stav však bol taký, že tento rozsudok bol doručený len jeho rodinnému príslušníkovi, ktorý na to nebol oprávnený, a teda nedošlo k doručeniu rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. značka 1 Co/115/2006. Splnomocnenec po zistení tejto skutočnosti podal dňa 6. 8. 2007 sťažnosť pre nedoručenie rozsudku v právnych veciach vedených na Okresnom súde v Prešove pod spis. zn. 9 C 47/95 (na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 1 Co/115/2006) a 17 C 223/02 (na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 7 Co 22/2006). Na túto sťažnosť Okresný súd Prešov nereagoval. Z toho dôvodu bola splnomocnencovi sťažovateľov doručený rozsudok dňa 28. 1. 2008. Až týmto dňom došlo k doručeniu a rozsudok Krajského súdu sp. zn. 1 Co/115/2006 nadobudol právoplatnosť. ... Pre podanie ústavnej sťažnosti o porušení základných práv alebo slobôd je potrebné ako prílohu doručiť aj rozhodnutie, ktorým došlo k porušeniu základných práv a slobôd, ktoré musí byť opatrené vyznačením právoplatnosti. Pri zadovážovaní pečiatky právoplatnosti na rozsudok sme sa dozvedeli, že súd vyznačil právoplatnosť na deň 30. 5. 2007. Uvedeným procesným postupom jednoznačne došlo k pochybeniu, nakoľko právoplatnosť nadobudol rozsudok Krajského súdu sp. zn. 1 Co/115/2006 dňa 28. 1. 2008, kedy došlo k jeho doručeniu splnomocnencovi sťažovateľov Mgr. P. S. Takýmto konaním došlo k zamedzeniu práva na podanie ústavnej sťažnosti z toho

dôvodu, že podľa vyznačenej právoplatnosti (dňa 30. 5. 2007) nemožno ju podať, lebo lehota na jej podanie už uplynula. (ak by sme brali do úvahy vyznačenú právoplatnosť - 30. 5. 2007) Súd porušil ustanovenia zákona č. 99/1963 Z. z. Občiansky súdny poriadok o doručovaní...“

2. Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Procesným postupom Okresného súdu Prešove vo veci sp. zn. 9 C 47/95 a Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 1 Co/115/2006 došlo k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z toho dôvodu, že súd vyznačil právoplatnosť rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 9 C 47/95 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1 Co/115/2006 nesprávne.

Ústavný súd prikazuje vyznačiť právoplatnosti rozsudkov Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9 C 47/95 a Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1 Co/115/2006 ku dňu 28. 1. 2008.

Ústavný súd zároveň priznáva sťažovateľom primerané zadosťučinenie vo výške 500.000,- Sk, ktoré sú Okresný súd Prešov a Krajský súd v Prešove povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne v lehote 2 mesiacov a trovy právneho zastúpenia a to z toho dôvodu, že sťažovatelia sa nachádzajú v neustálej právnej neistote a dochádza k prietahom v konaní.

Uplatňujeme si trovy právneho zastúpenia.“

3. Na výzvu ústavného súdu zo 7. apríla 2008 týkajúcu sa spôsobu doručovania rozsudku krajského súdu (sp. zn. 1 Co 115/2006 z 26. apríla 2007) sťažovateľom okresný súd listom sp. zn. 1 SprO 660/08, SprU 3009/2008 z 22. apríla 2008 oznámil:

„V konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 223/02 bolo rozhodnutie Krajského súdu v Prešove doručované právnemu zástupcovi žalobcov Mgr. P. S. do vlastných rúk. Dňa 23. 5. 2007 prevzal rozhodnutie splnomocnenec – K.

Pri vyznačení právoplatnosti rozsudku tajomníčka senátu vychádzala z ustanovenia § 48 ods. 4 O. s. p....

Vzhľadom na podanie Mgr. P. S. bolo vypracované dožiadanie na Poštu 1 v P., aby sa vyjadrili z akých skutočností vychádzala poštová doručovateľka pri doručovaní zásielok adresovaných do vlastných rúk.

Po obdržaní odpovede postúpime vyjadrenie Pošty 1 v P. k Vášmu číslu konania. “

Ďalším listom (už uvedenej spisovej značky) zo 16. mája 2008 okresný súd zaslal ústavnému súdu odpoveď Regionálneho poštového centra v P. sp. zn. 1067/OTP/2008 z 5. mája 2008 tohto znenia:

«Listom č. j. ISprO 660/08, SprU 3009/08 zo dňa 22. 04. 2008 nás žiadate o prešetrenie, na základe čoho boli zásielky pre adresáta Mgr. P. S. ... vydané splnomocnencovi.

Dodávacia pošta P. 1 eviduje u uvedeného adresáta splnomocnenie vydané dňa 29. 07. 2004 na dobu do 29. 07. 2007 pre L. K. na preberanie jeho zásielok vrátane zásielok do vlastných rúk. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je zrejmé, že pri dodávaní zásielok boli dodržané všetky technologické postupy, vrátane článku 41 Poštových podmienok, ods. 3 bod b): „Prvotný prijímateľ zásielky pre občana je osoba, ktorú adresát splnomocnil, aby zaňho zásielky prijímala“.

V prílohe Vám predkladáme fotokópiu dokladu.»

Podľa „splnomocnenia na prijímanie zásielok...“ z 29. júla 2004 splnomocniteľ P. S., splnomocnil na prijímanie jemu adresovaných zásielok (aj „do vlastných rúk“) splnomocnenca L. K. Splnomocnenie bolo stanovené na dobu do 29. júla 2007.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky

č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd konštatuje, že predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 47/95 a krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 115/06. Krajský súd rozhodol vo veci rozsudkom z 26. apríla 2007, pričom sťažovatelia rozporovali dátum jeho doručenia ich právnomu zástupcovi.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, III. ÚS 124/04).

Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. III. ÚS 114/03, IV. ÚS 236/03).

Ústavný súd z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 9 C 47/95 zistil, že rozsudok krajského súdu prevzala 23. mája 2007 osoba splnomocnená právnym zástupcom sťažovateľov (§ 48 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku) a 25. mája 2007 nadobudli právoplatnosť sťažnosťou napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov (nie 30. mája 2007, ako nesprávne uvádzajú sťažovatelia). Sťažnosť bola doručená ústavnému súdu 31. marca 2008 (daná na poštovú prepravu 28. marca 2008), teda dávno po uplynutí 2-mesačnej lehoty ustanovenej zákonom. O tom, že napadnutý rozsudok krajského súdu bol zákonne konformným spôsobom doručený právnenému zástupcovi sťažovateľov (jeho splnomocnencovi) 23. mája 2007 (napriek tomu, že toto sťažovatelia rozporovali, pozn.), nemal ústavný súd pochybnosti (pozri bod 3 I. časti odôvodnenia).

Vzhľadom na to, že oneskorenosť podania návrhu je základnou a neodstrániteľnou prekážkou konania, nepovažoval ústavný súd za dôvodné v rámci predbežného prerokovania sťažnosti skúmať existenciu ďalších možných dôvodov brániacich prijatiu sťažnosti na ďalšie konanie vyplývajúcich z ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (napr. zjavnú neopodstatnenosť návrhu).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2009